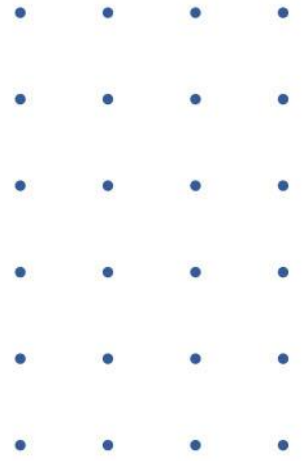

НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ
АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

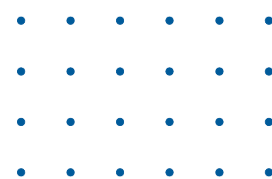
#44, 2024

ЗМІСТ

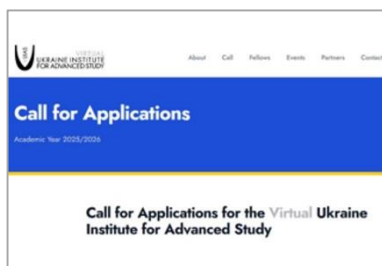
1. Гранти, міжнародна підтримка	2
ПРОПОЗИЦІЯ ВІРТУАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ ПЕРСПЕКТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	2
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: НАСЛІДКИ ДЛЯ ТОРГІВЛІ ПОЛІТИКИ ЦИКЛІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ	3
ОЕСР: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДСТЕЖЕННЯ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ НАСЛІДКІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ	3
ОЕСР: МЕТОДИ МАШИННОГО НАВЧАННЯ ТА ОЦІНКА РИЗИКІВ РЕЦЕСІЇ В КРАЇНАХ ОЕСР	4
ОЕСР: ВИМІРЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗВ'ЯЗАНОСТІ	5
ОЕСР: ХТО НАЙБІЛЬШЕ ПОСТРАЖДАЄ ВІД ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ?	5
3. Корисні новини України та світу	6
КОНСУЛЬТАЦІЇ ЩОДО МОНІТОРИНГУ ВІДКРИТОЇ НАУКИ	6
ВЗАЄМОДІЯ СПІЛЬНОТ У РОБОТІ З ВИКЛИКАМИ ВІД ГШІ	7
PANORAMA ANALYTICS ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ БІБЛІОТЕК	7
ПРЕМІЯ ДЛЯ СТАРТАПІВ	8
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ ВИЗНАННЯ ЗДОБУТИХ В ІНОЗЕМНИХ ЗВО СТУПЕНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ	8
ОНОВЛЕНО ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ	9
«СІРІ ЗОНИ» ЕТИКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	9
ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	10
ЯК ІНТЕГРУВАТИ НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ	11
ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПРО ПЕРЕДАННЯ / ВІДЧУЖЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	11
ІІІ ТА НАВИЧКИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ	12
СТВОРЕННЯ ПОВНОЦІННОГО НАСТУПНИКА HORIZON EUROPE	13
4. Наукові заходи	13
ІНФОСЕСІЯ ВІД EIT DIGITAL	13
РЕЗЮМЕ, ЯКЕ ЗАЦІКАВИТЬ РОБОТОДАВЦЯ	14
ЯК РОЗПІЗНАТИ ШАХРАЙСТВА НАУКОВИХ ЖУРНАЛІВ	14

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ФОРУМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ, ДАНИХ І РОБОТОТЕХНІКИ.....	15
МАЙБУТНЄ ІННОВАЦІЙ	15
ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТІВ МСП У ПРОГРАМАХ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА» ТА SINGLE MARKET	16
DEEP SCALE: AI STARTUP ACCELERATOR.....	16
РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ У РОЗВИТКУ ВІДКРИТИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ	17
ІННОВАЦІЙНИЙ ІМПУЛЬС БІЗНЕСУ.....	17

1. Гранти, міжнародна підтримка

ПРОПОЗИЦІЯ ВІРТУАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ ПЕРСПЕКТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Віртуальний інститут перспективних досліджень в Україні оголосив про старт в Україні конкурсу на отримання стипендій VUIAS на 2025/2026 навчальний рік. Ці стипендії мають на меті підтримати науковців у реалізації їх академічної свободи та спонсорувати наукові дослідження. Претендентами можуть бути науковці, які проживають в Україні та працюють в українських університетах і науково-дослідних інститутах. Термін виплати стипендії - десять місяців (з 1 жовтня 2025 року по 31 липня 2026 року), розмір - 500 євро на місяць для постдокторів і 1000 євро на місяць для професорів. Заявки приймаються з усіх дисциплін – природничих, біологічних, соціальних та гуманітарних наук. Взяти участь у конкурсі можуть науковці на всіх етапах своєї кар'єри, якщо вони мають ступінь доктора філософії і ще не вийшли на пенсію. Заявку на участь у конкурсі можна подати до 30 листопада 2024 року.

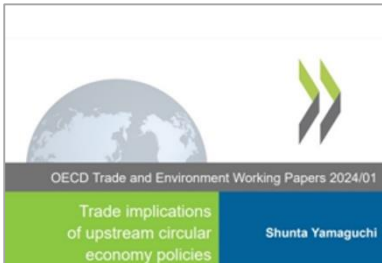
Детальніше: <https://vuias.org/call/>, <http://surl.li/xbswwd>, <http://surl.li/xbswwd>, <https://application.vuias.org/2025/>, <http://surl.li/ekhwcb>

Фото: скріншот

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: НАСЛІДКИ ДЛЯ ТОРГІВЛІ ПОЛІТИКИ ЦИКЛІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ

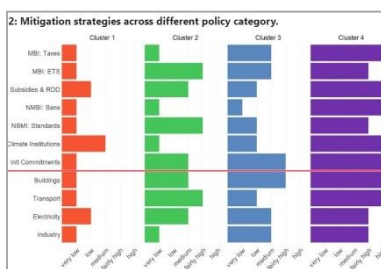

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опубліковано звіт «Вплив циклічної економіки на торгівлю» із серії «Робочі документи ОЕСР з питань торгівлі та навколишнього середовища». Наголошується: політика підтримки циклічної економіки спрямована на те, щоб продукти, які надходять на ринок, були екологічно стійкими упродовж усього свого життєвого циклу. Вона охоплює ініціативи, які спрямовані на поступову відмову від небезпечних речовин, підвищення довговічності продукції і придатності до ремонту, повторного використання та переробки. Інструменти такої політики включають схеми розширеної відповідальності виробника, екологічного маркування та відповідного інформування споживачів, стандарти для виробництва продуктів, нові вимоги екологічного дизайну, «зелені» державні закупівлі та фіскальну політику. Концепція «замкненого» циклу набуває все більшого поширення та все частіше враховується розробниками політики, її взаємозв'язки з міжнародною торгівлею поки не знаходяться у центрі уваги (за виключенням торгівлі відходами та брухтом). Разом із тим, політика у будь-якому разі має вплив та спричиняє наслідки для сфери торгівлі (зокрема – в частині взаємного впливу торгівлі та економіки замкненого циклу, що проявляється у збільшенні кількості перероблених продуктів). Цей звіт спрямований на заповнення прогалин у розумінні такого роду взаємодії між торгівлею та циклічною економікою.

Детальніше: <http://surl.li/hcmzmy>, <http://surl.li/igxvgz>,
<https://doi.org/10.1787/5968c464-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДСТЕЖЕННЯ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ НАСЛІДКІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ

На сайті Climate Action опублікована стаття співробітників департаменту економіки ОЕСР «Визначення та відстеження стратегій пом'якшення наслідків зміни клімату за допомогою кластерної оцінки». Цей сайт являє собою портфоліо Nature та покликаний інформувати академічну спільноту про найважливіші дослідження, відкриття й висновки

щодо процесів і явищ, які становлять найбільші виклики сьогодення. У статті наголошується, що протидія зміні клімату вимагає рішучих дій, щоб усунути розрив між амбітними цілями та реальним станом справ. Ефективна кліматична політика вкрай необхідна для досягнення цілей Паризької. Щоб спрямовувати зусилля із пом'якшення наслідків зміни клімату, можуть використовуватись різні типи стратегій. Їх аналіз проведений на базі даних, побудованій на рамковій системі вимірювання кліматичних дій та політики ОЕСР, яка охоплює понад 120 характеристик та 50 країн за період із 2000 до 2020 років. Усі країни в згаданому наборі даних збільшили кількість інструментів кліматичної політики та їх суворість упродовж останніх двох десятиліть, але це відбувалось різними темпами та з використанням різних інструментів. Використовуючи статистичний кластерний аналіз, експерти ОЕСР визначили чотири різні типи стратегій пом'якшення зміни клімату, які відрізняються за складом і суворістю. Підтверджено гіпотезу про те, що цей зв'язок між викидами та жорсткістю політики сильніший для тих стратегій, які включають більш різноманітний набір інструментів.

Детальніше: <http://surl.li/lfdquot>, <http://surl.li/dkynra>, <http://surl.li/wntcmc>

Фото: скріншот

ОЕСР: МЕТОДИ МАШИННОГО НАВЧАННЯ ТА ОЦІНКА РИЗИКІВ РЕЦЕСІЇ В КРАЇНАХ ОЕСР

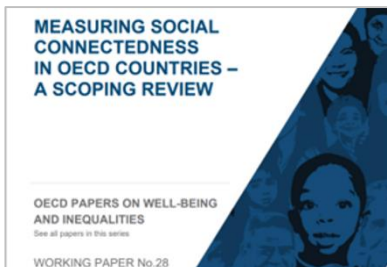

У блозі ECOSCOPE Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття Томаса Шало і Девіда Тернера «Doombot для оцінювання ризиків рецесії в країнах ОЕСР». У ній автори наголошують, що передбачити, коли настане рецесія, є доволі складним завданням: економісти вже давно намагаються досягнути широкий спектр даних про фінансові та ділові цикли. Проблема коректного вибору змінних для кожної країни та часових рамок дослідження, може зробити методи машинного навчання особливо корисними для прогнозування. Нещодавнє дослідження експертів ОЕСР дозволило порівняти традиційні моделі машинного навчання, включаючи популярний LASSO, з новим алгоритмом DOOMBOT. На практиці LASSO спрощує моделі, допомагаючи підвищити їхню точність за рахунок обмеження непотрібних змінних. DOOMBOT тестує широкий спектр змінних і встановлює обмеження, щоб забезпечити кращу відповідність прогнозів ретроспективним даним. Було використано декілька алгоритмів даних для роботи з відомостями щодо економічних циклів 20-ти країн ОЕСР. DOOMBOT перевершив альтернативні інструменти та надавав більш чітке ранне попередження про глобальну фінансову кризу. Це відбулось завдяки розгортанню прогнозів і порівнянню різних країн і часових проміжків. Окрім більшої точності, прогнози DOOMBOT краще узгоджуються з економічними наративами.

Детальніше: <http://surl.li/dhshoy>

Фото: pixabay.com

ОЕСР: ВИМІРЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗВ'ЯЗАНОСТІ

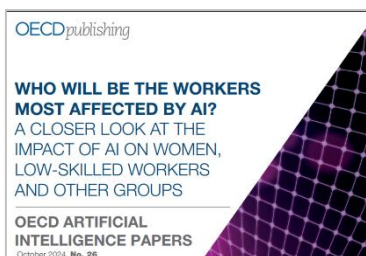

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Вимірювання соціальної зв'язаності в країнах ОЕСР». Наголошується, що соціальні зв'язки, тобто те, як люди взаємодіють між собою і ставляться один до одного, мають неабияке значення у формуванні добробуту, що визнається урядовими інституціями та все ширше ураховується при формуванні державної політики. Щоб показати значення соціальних зв'язків як нового пріоритету державної політики та розробити обґрунтовані рекомендації для керування й моніторингу, експерти ОЕСР проаналізували результати офіційних опитувань. Вони виокремили моделі збору даних, визначили пріоритетні сфери для гармонізації політики та підготували набір доцільних для впровадження та доступних заходів. З'ясовано, що усі досліджені країни вимірюють соціальні зв'язки. Проте існують проблеми з повною охоплення різних аспектів (самотність включено менше, ніж у половину опитувань), методологія збору даних та оцінювання «самотності», «соціальної підтримки» та «частоти спілкування» дуже сильно відрізняється, нетотожними є інтервали між опитуваннями тощо. Підготовлені рекомендації щодо удосконалення системи моніторингу.

Детальніше: <http://surl.li/pextbu>, <http://surl.li/tswnc>

Фото: скріншот

ОЕСР: ХТО НАЙБІЛЬШЕ ПОСТРАЖДАЄ ВІД ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ?

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Хто найбільше постраждає від штучного інтелекту? Детальніше про вплив ШІ на жінок, низькокваліфікованих працівників та інші групи населення» із серії «Документи ОЕСР зі штучного інтелекту». Наголошується, що технології штучного інтелекту досягли найбільшого прогресу в автоматизації нерутинних когнітивних завдань. Багато професій зараз відчувають на собі вплив інструментів генеративного штучного інтелекту. Традиційні професії «білих комірців» зазвичай вимагають кількох років формального навчання та/або вищої освіти (ІТ-спеціалісти, менеджери, фахівці науки та техніки). Професії, які покладаються на фізичні навички (прибиральники, робітники, помічники, кухарі), не піддалися впливу ШІ. Експерти ОЕСР дослідили, як на роботу різних соціально-демографічних груп впливає ШІ. Вони роблять припущення, що оскільки штучний інтелект може

автоматизувати нестандартні когнітивні завдання, працівники з вищою освітою, ймовірно, зіткнуться з проблемами, навіть якщо емпіричний аналіз не припускає, що загальний рівень зайнятості впав через ШІ. Основний ризик для тих, хто не має вищої освіти, - жінок і старших працівників, - полягає у тому, що вони втрачають роботу через менший доступ до можливостей працевлаштування, пов'язаних зі штучним інтелектом. Визначаючи основні ризики та можливості, пов'язані з різними соціально-демографічними групами, політики мають спрямовувати відповідним чином заходи соціальної підтримки та використовувати переваги штучного інтелекту (підвищення продуктивності та економічного зростання), не допускаючи збільшення нерівності та суспільного опору технологічному прогресу.

Детальніше: <http://surl.li/pjxxvr>, <http://surl.li/sbuyat>,
<https://doi.org/10.1787/14dc6f89-en>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

КОНСУЛЬТАЦІЇ ЩОДО МОНІТОРИНГУ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

У рамках поточних зусиль із просування моніторингу відкритої науки відповідно до прийнятих у 2021 році Рекомендацій щодо відкритої науки, ЮНЕСКО пропонує до обговорення проекту принципів моніторингу відкритої науки та закликає усі зацікавлені сторони надати свої коментарі та пропозиції. Прийняття рекомендацій ЮНЕСКО щодо відкритої науки три роки тому означало, що країни-підписанти взяли на себе зобов'язання забезпечувати прозорість, інклюзивність та розвивати співпрацю у просуванні відкритої науки в усьому світі, а також регулярно відстежувати та оцінювати вплив політики, механізмів, ініціатив і стимулів у сфері відкритої науки, використовуючи комбінацію кількісних і якісних підходів. Крім того, країни мають розробляти власні стратегії моніторингу ефективності відкритої науки. Усі розуміють, що відкрита наука є не самоцілью, а засобом, інструментом створення справедливих та інклюзивних дослідницьких систем у світі. Тому важливо контролювати ступінь відкритості не лише наукових статей чи даних, але й усіх стовпів відкритої науки та всіх етапів наукового циклу. Для системи моніторингу відкритої науки необхідно забезпечити поєднання відкритих якісних і кількісних оцінок, а також коректного оцінювання інновацій. Тому для забезпечення більш відкритого, прозорого і рівноправного доступу до наукових досліджень і їхніх результатів, і максимально повного отримання вигод від наукової діяльності, надзвичайно

важливо спиратися на спільні принципи моніторингу відкритої науки. Проект принципів моніторингу відкритої науки є відправною точкою для всесвітніх консультацій, розгляду різноманітних точок зору та формування глобального бачення. Зауваження та пропозиції можна подати до 30 листопада 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/qsmjzw>, <http://surl.li/oygtcz>

Фото: pixabay.com

ВЗАЄМОДІЯ СПІЛЬНОТ У РОБОТІ З ВИКЛИКАМИ ВІД ГШІ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Маріанхелес Кастро-Санчес «Спільноти практиків штучного інтелекту можуть допомогти нам впоратися з викликами». У ній наголошується, що руйнівний вплив ГШІ на освітній процес змусив університети шукати багато відповідей на складні запитання часу у контексті високої невизначеності та різноманітних ризиків. На думку автора, практичні спільноти, зосереджені на роботі з цими технологіями, можуть запропонувати університетам рішення для цих проблем через зважену інтеграцію штучного інтелекту до сектору вищої освіти. Пропонується активізувати взаємодію практиків технології ШІ та викладачів і студентів для взаємного обміну ідеями; проводити робочі сесії з роз'ясненням можливостей та етичних практик застосування відповідних додатків і програм; розробляти онлайн-середовища для контрольованих експериментів з інструментами штучного інтелекту в освітньому просторі; створювати сховища ресурсів для спільної роботи; забезпечувати перехресне наставництво між спільнотами розробників ГШІ та освітянами; сприяти відкритим дебатам щодо етичних наслідків штучного інтелекту; всебічно підвищувати обізнаність та підтримувати відповідальні дії. Університет, який прагне випускати конкурентних на ринку праці випускників, повинен створювати окремі мережі підтримки, щоб зменшити відчуття ізоляції та розгубленості внаслідок швидких технологічних змін.

Детальніше: <http://surl.li/bdvwqw>, <http://surl.li/qdnlbt>

Фото: pixabay.com

PANORAMA ANALYTICS ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ БІБЛІОТЕК

На сайті Компанії EBSCO опубліковане керівництво з використання бібліотечної аналітичної платформи із автоматизації робочих процесів та узагальнення даних «Підтримайте свою академічну бібліотеку за допомогою Panorama Analytics». У документі містяться поради щодо автоматизації збору даних з розрізнених джерел і їх об'єднання у необхідні користувацькі набори, що дозволяє бібліотекарям легко визначати мінливі

тенденції у використанні фондів та ефективніше розподіляти кошти за предметними напрямками; візуалізації аналітичної панорами Visualize Your Analytics Panorama та формування інформаційних стендів; аналізу користувацького охоплення бібліотек; комплексної стратегії захисту бібліотечної аналітики та автоматичного передавання даних з різних джерел на єдину платформу завдяки хмарним сховищам – т.зв. «озерам даних», які забезпечують масштабованість, безпеку та надійність даних і заощаджують час завдяки відмові від «ручних» процесів.

Детальніше: <http://surl.li/dsimvd>, <http://surl.li/cjrffbf>, <http://surl.li/uweifd>

Фото: скріншот

ПРЕМІЯ ДЛЯ СТАРТАПІВ

Український фонд стартапів оголосив про старт відбору на головну премію української інноваційної екосистеми – Awards 2024. Вона об’єднує стартапи, засновників, інвесторів та усіх стейкхолдерів, зацікавлених у підтримці тих, хто зробив цьогоріч найбільший внесок у розвиток інновацій в Україні. Премія передбачає 12 ключових номінацій: «Стартап року», «Новачок року», «Найкращий стартап, заснований жінкою», «Найкращий Deep Tech Startup», «Найкращий робототехнічний стартап», «Кращий аерозахисний стартап», «Кращий захисний стартап ПО», «Народний вибір», «Інкубатор року», «Інвестор року», «Герой Екосистеми» та «Союз року». Заявку на премію можна подати до 31 жовтня 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/mgdwwq>, <http://surl.li/anfazk>, <http://surl.li/wsgxcs>

Фото: USF

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ ВИЗНАННЯ ЗДОБУТИХ В ІНОЗЕМНИХ ЗВО СТУПЕНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проєкт наказу «Про внесення змін до Порядку визнання здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти та до Порядку визнання в Україні документів про загальну середню, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу освіту, що відповідають 2-5 рівням Національної рамки кваліфікацій, виданих закладами освіти іноземних держав». Змінами передбачено доповнення «Порядку визнання здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти» та «Порядку визнання в Україні документів про загальну середню, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу освіту...», затверджених наказом МОН України

від 05.05.2015 № 504 (у редакції від 05.09.2022 № 784). Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 28 листопада 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/ohbpmo>, <http://surl.li/zefdwg>

Фото: pixabay.com

ОНОВЛЕНО ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ

На офіційному сайті Міністерства освіти і науки України оновлено Перелік наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії. Зміни до Переліку внесені на підставі рішення Атестаційної колегії МОН, яке відбулось 2 жовтня 2024 року.

Актуальний перелік наукових фахових видань наразі містить 159 друкованих та 8 електронних видань категорії «А» й 1401 друкованих і 130 електронних категорії «Б». Рішення щодо оновлення Переліку прийняте відповідно до «Порядку формування Переліку наукових фахових видань України», затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32 (zareєстрованого в Мін'юсті України 6 лютого 2018 року за № 148/21600).

Детальніше: <http://surl.li/selwvz>, <http://surl.li/gygboq>, <http://surl.li/udeamt>, <https://is.gd/T05Y7j>

Фото: pixabay.com

«СІРІ ЗОНИ» ЕТИКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Лакшмі Гоел «Як орієнтуватися у «сірих зонах» етики штучного інтелекту». Оскільки принципи етичного використання ШІ все ще формуються, університети повинні постійно перебувати у курсі складного етичного ландшафту та брати дієву участь у розробленні правил відповідального застосування інструментів ШІ. Немає сенсу доводити, що зростання інструментів генеративного штучного інтелекту на кшталт ChatGPT, є одним із найвизначніших технологічних проривів від моменту появи мережі інтернет. Педагоги та адміністратори вищої освіти стикаються зі складними етичними дилемами в частині того, як штучний інтелект інтегрується у викладання, дослідження та навчання, які необхідно своєчасно та наукарашим чином вирішувати. В основі цих проблем лежить концепція «інтерпретаційної гнучкості», - термін, запозичений з теорії соціальних технологій. Вона передбачає, що технологія може мати багато значень і застосувань, сформованих різними точками зору її користувачів. Для університетів це означає, що в той час як одні вважають ШІ потужним освітнім інструментом, який дозволяє більш ефективно працювати, інші вбачають у

ньому загрозу засвоєнню знань, оригінальності мислення, академічної добросовісності та етики. Лакшмі звертає увагу на наступні аспекти: етика та ризик у використанні ШІ; психологічні контракти та роль етики; роль університетів у формуванні використання ШІ; нові етичні межі. І говорить про власне рішення відмовитись від допомоги штучного інтелекту при написанні електронних листів, наукових рукописів, звітів із практики. Разом із тим, Лакшмі використовує інструменти, навчені штучним інтелектом, щоб допомогти викладачам шукати та орієнтуватися у політичних документах в університетській мережі інтранет та для пошуку нових ідей щодо оцінювання та забезпечення якості. Університети повинні зайняти проактивну позицію, керуючи сучасними технологічними та етичними перетвореннями.

Детальніше: <http://surl.li/vmmlkp>, <http://surl.li/jmblke>

Фото: pixabay.com

ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Європейська асоціація університетів підтримала опублікований експертною групою Європейської комісії звіт із проміжної оцінки «Горизонт Європа» «Вирівнювати, діяти, прискорювати: дослідження, технології та інновації для підвищення європейської конкурентоспроможності». У документі

наголошується на суттєвій доданій цінності, яку Рамкова програма ЄС з досліджень та інновацій надає Європі. Експерти пропонують в числі рекомендацій, спрямованих на максимізацію впливу програми у майбутньому, наступні: обміркувати запровадження двох рад – Ради з промислової конкурентоспроможності та технологій і Ради з соціальних викликів (щоб не підірвати дух співпраці, який є важливим для вирішення складних суспільних проблем і підвищення конкурентоспроможності Європи); збільшити бюджет наступної Рамкової програми ЄС з наукових досліджень та інновацій (FP10) до 220 млрд євро; збільшити національні витрати на науково-дослідницьку діяльність, щоб досягти цільового показника у 3% ВВП; посилити структуру, систему управління та бюджет Європейської дослідницької ради (ERC), заходів Марії Склодовської-Кюрі (MSCA) та Європейської інноваційної ради (EIC); підвищити роль соціальних і гуманітарних наук для вирішення суспільних проблем; сприяти привабливій та інклюзивній екосистемі досліджень та інновацій; забезпечити спрощення процедур, підвищення гнучкості та покращення орієнтації на користувача, проактивний стратегічний підхід до міжнародного співробітництва.

Детальніше: <http://surl.li/chhdzc>, <http://surl.li/gxkhml>

Фото: EUA

ЯК ІНТЕГРУВАТИ НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

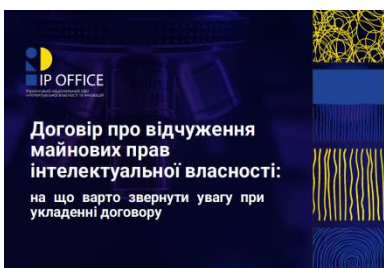

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Сабріни Аззі «Три способи інтеграції нових технологій у навчальну програму». Автор наголошує, що майбутня робота нинішніх студентів цілком залежатиме від технологій, які наразі лише зароджуються. Тому важливо найкращим чином готувати здобувачів вищої освіти до поводження з технологіями, навчати їх опановувати. Останні розробки у галузі штучного інтелекту та інших технологій (аналіз даних, віртуальна реальність тощо) створюють проблеми для сектору вищої освіти, який вже зараз повинен намагатись інтегрувати ці технології у свої навчальні програми. Є як мінімум три способи зробити це: активно використовувати новітні технології у навчальному класі (студенти вже з пандемійних часів працюють із Zoom, Teams, навчальними онлайн-платформи Aula, Brightspace, Google Classroom тощо); постійно бути у курсі технологічних розробок та безперервно інтегрувати їх навчання; наочно демонструвати їх значення у реальному світі (ШІ не обмежується уроками інформатики, перетинається з різними сферами, такими як охорона здоров'я, бізнес, фінанси, будівництво). Важливо, щоб застосовувалися концепції та технології у реальних сценаріях, що демонструють їх актуальність і значимість. Також корисно обговорити під час навчання етичні та моральні аспекти розповсюдження новітніх технологій. Слід озброїти студентів навичками та знаннями, необхідними для майбутнього успішного працевлаштування, адаптації та кар'єрних можливостей на робочому місці, яке постійно, сильно й стрімко модернізується.

Детальніше: <http://surl.li/lnztus>, <http://surl.li/ecsqel>

Фото: pixabay.com

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПРО ПЕРЕДАННЯ /ВІДЧУЖЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Національний орган інтелектуальної власності презентував власні роз'яснення щодо особливостей договору про передання (відчуження) майнових прав інтелектуальної власності. Йдеться про один із найпоширеніших правочинів, який має свої особливості, які повинні враховуватися сторонами при його укладенні. Зокрема наголошується, що сторони можуть встановлювати обсяг прав, які передаються щодо окремих об'єктів права інтелектуальної власності, строки виконання зобов'язань, розмір та порядок сплати винагороди, відповідальність, визначати інші важливі положення у рамках чинного законодавства. Для розуміння сутності договору про передання майнових прав інтелектуальної власності розкривається його поняття, визначаються сторони та особливості їхнього статусу, правові вимоги (форма

договору, необхідність реєстрації), структура розділів, предмет договору, гарантії та винагорода, порядок передавання об'єкта права інтелектуальної власності згідно із договором. Експерти зазначають, що чітке формулювання умов договору допоможе уникнути потенційних конфліктів та забезпечить надійний захист прав та інтересів сторін.

Детальніше: <http://surl.li/xmsuja>, <http://surl.li/stydxu>

Фото: скріншот

ШІ ТА НАВИЧКИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

На сайті Міжнародного центру академічної доброчесності (ICAI) опублікована стаття Данієля Ендрюс-Брауна і Маркуса Комера «Навички критичного мислення». У ній наголошується, що оцінювання студентів являє собою вимірювання того, наскільки ефективним є навчання студентів, тобто процес визначення їхнього освітнього прогресу, ідентифікації «проблемних місць», де здобувачі освіти потребують додаткової допомоги, а також у більш широкому сенсі - визначення ефективності освітніх програм. У часи штучного інтелекту багато викладачів дуже розчаровані стандартними методиками оцінювання, оскільки вони не дають відповіді на ці запитання: майже неможливо відрізнити оригінальність думок людини від контенту, створеного ШІ. Звісно, інструменти штучного інтелекту дають людству значні переваги у деяких сферах діяльності, навіть можуть здійснювати опис, узагальнення та генерацію ідей, - вони не замінюють потребу у критичному мисленні людини. Потрібно зосередити увагу на оцінюванні здатності студентів знаходити, аналізувати та застосовувати ресурси для вирішення поставлених проблем із розумінням обмежень, які має модель ГШІ. Викладачі повинні навчати студентів, як відрізнити якісні ресурси від неякісних, фейкових, хибних. Йдеться про будь-які джерела інформації - дослідницькі статті, публікації у соціальних мережах, текст, згенерований штучним інтелектом. Необхідно змінити фокус оцінювання: викладачі, які зазвичай приділяли увагу стилю, логічності та змісту есе, вже відстали від реального життя задовго до приходу ChatGPT, бо такі інструменти, як Grammarly (випущений 15 років тому), зробили переворот у галузі написання текстів (автоматизували перевірку граматики, покращення стилістики тощо). ШІ став поширеним інструментом, тому викладачі університетів мають зосередитися на тому, що справді має значення: зміст, критичне мислення, здатність вирішення проблем.

Детальніше: <http://surl.li/dxmwcs>

Фото: скріншот

СТВОРЕННЯ ПОВНОЦІННОГО НАСТУПНИКА HORIZON EUROPE

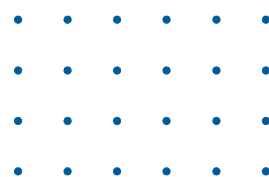

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Яна Пальмовскі «Комісія ЄС має взяти на себе зобов'язання створити повноцінного наступника «Горизонт Європа»». У ній наголошується, що наразі потрібне радикальне мислення, щоб зробити інструменти наукової та інноваційної співпраці більш ефективними та переконати скептично налаштовані уряди в цінності ДіР. Щоб забезпечити «кращу позицію Європи у боротьбі за чисту та цифрову економіку», комісару з питань стартапів, досліджень та інновацій, призначеному на 2024-2029, було доручено зробити «чіткий фокус на найважливіших і проривних інноваціях», необхідних для підвищення конкурентоспроможності Європейського Союзу. До обов'язків комісару входить розширення Європейської дослідницької ради (ERC) та Європейської інноваційної ради (EIC). Мають бути розроблені довгострокова стратегія розвитку дослідницької інфраструктури Європи, Закон про біотехнології, Закон про Європейський дослідницький простір і створено Європейську дослідницьку раду ШІ. Але наразі бракує визначеного пріоритету у підготовці наступної рамкової програми для досліджень та інновацій (FP10), наступниці «Горизонт Європа». Це упущення бентежить багатьох. Автор розглядає законодавчі та інноваційні інструменти для створення чітко обґрунтованої, ефективної та узгодженої FP10. При цьому необхідно вітати будь-яку дискусію про шляхи створення ефективної стратегічної програми, яка би відповідала усім ключовим цілям стратегічного розвитку ЄС.

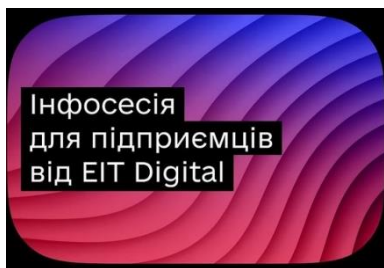
Детальніше: <http://surl.li/premcf>, <http://surl.li/lglum>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи

ІНФОСЕСІЯ ВІД EIT DIGITAL

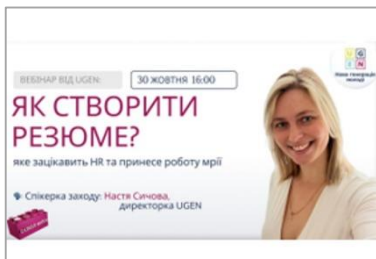
29 жовтня 2024 року в онлайн-форматі відбулася інфосесія з питань розширення підприємницьких навичок та масштабування бізнесу. Захід був покликаний надати підприємцям, засновникам стартапів, розробникам ПЗ та усім, хто цікавиться українським технологічним сектором, відповіді на практичні питання отримання доступу до цільового фінансування, пошуку партнерів та виведення власних продуктів на європейський ринок. Обговорювалися наступні питання: європейські можливості для українських інноваторів; грантові та акселераційні програми;

європейська екосистема цифрових технологій; програми від EIT Digital для України. Організатор - EIT Digital.

Детальніше: <http://surl.li/jmgwjrr>, <http://surl.li/sztazy>, <http://surl.li/rzsppn>

Фото: Diia City

РЕЗЮМЕ, ЯКЕ ЗАЦІКАВИТЬ РОБОТОДАВЦЯ

30 жовтня 2024 року відбувся вебінар «Як створити резюме, яке зацікавить HR?». Захід був покликаний надати слухачам необхідну інформацію та рекомендації щодо підготовки ефективного резюме. Обговорили наступні питання: на що звертає увагу роботодавець під час підбору кандидатів на вакансію; як має бути оформлене резюме; які є заборони (прямі та негласні) і про що не варто писати у резюме; що важливо продемонструвати роботодавцю у резюме, якщо немає необхідного досвіду роботи на посаді.

Організатор -UGEN.

Детальніше: https://t.me/ugen_UBB/824, <https://forms.gle/FgBthnAKnsLyhsWq7>

Фото: UGEN

ЯК РОЗПІЗНАТИ ШАХРАЙСТВА НАУКОВИХ ЖУРНАЛІВ

1 листопада 2024 року відбулася онлайн-лекція «Шахрайства довкола наукових журналів або як захистити своє дослідження». Захід був покликаний розкрити актуальні питання щодо небезпек неетичних академічних практик та захисту результатів власних досліджень від опублікування у шахрайських виданнях. Обговорені наступні питання: що таке

хижацькі журнали та які ознаки на це вказують; що таке викрадені журнали та як зрозуміти, що це саме вони; виключення журналів з індексації в авторитетних базах даних та як не прогавити цю важливу для дослідників інформацію; що таке гострайтинг та фабрики есе; журнали «сірої зони» та яку небезпеку вони несуть; ефективні інструменти оцінювання наукових журналів. Організатор - Бібліотека КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Детальніше: https://t.me/kpi_library/4083, <http://surl.li/jwsqpf>

Фото: КПІ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ФОРУМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ, ДАНИХ І РОБОТОТЕХНІКИ

4-6 листопада 2024 року відбудеться «Європейський форум штучного інтелекту, даних і робототехніки». Захід покликаний об'єднати інвесторів та інноваторів, які зацікавлені у розвитку штучного інтелекту, даних і робототехніки, надати їм площадку для спілкування, обговорення перспективних технологій та налагодження партнерств. Під час форуму планується обговорити наступні питання: досягнення ефективного надійного штучного інтелекту в хмарному континуумі; чому поточні еталонні підходи недостатні для забезпечення безпеки; як штучний інтелект, дані та роботизовані рішення можуть допомогти вирішити критичну кризу сировини; інструкції з використання: як ми використовуємо простори даних для вирішення реальних проблем; як ЄІБ і ЄК сприяють інноваціям ШІ в Європі; 20 років PAL Robotics; проекти IntelliMan та Sestosenso; всеосяжна стратегія робототехніки для Європи; стандарти та показники для надійного і безпечного ШІ; оцінка ГШІ у програмі «Горизонт Європа»; ресурсозберігаючий штучний інтелект. Організатор - EIT Digital.

Детальніше: <http://surl.li/jgvlyk>, <https://adrforum.eu/>,
<https://www.aanmelder.nl/156693/adrf2024>

Фото: організатори

МАЙБУТНЄ ІННОВАЦІЙ

7-8 листопада 2024 року відбудеться Могиллянський відкритий хакатон «BE FIRST: Future of Innovation, Resilience, Security, Technology» під гаслом «Ідеї без меж: генерувати, діяти, бути!». Захід покликаний стати площадкою для здобувачів вищої освіти та молодих інноваторів і підприємців, які мають перспективні бізнес-ідеї та бажають їх презентувати. Основні пріоритетні напрямки бізнес-проектів охоплюють питання безпеки та відповіді на виклики мінливого світу; європейський «зелений курс» та «зелену» трансформацію; сталу промисловість і стійку мобільність; цифрові інновації та штучний інтелект. Організатори: Національний університет «Києво-Могиллянська академія», Київський академічний університет, Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця.

Детальніше: <http://surl.li/xuafvu>, <http://surl.li/adncuc>, <http://surl.li/cputyk>

Фото: організатори

ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТІВ МСП У ПРОГРАМАХ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА» ТА SINGLE MARKET

8 листопада 2024 року відбудеться «Інструменти фінансування проєктів МСП у програмах «Горизонт Європа» та «Single Market»». Захід стане майданчиком для презентації основних можливостей інструментів фінансування проєктів МСП у програмах Єдиного ринку та каскадного фінансування і конкурсів Європейської інноваційної ради. Планується обговорити наступні питання: напрямки, цілі та інструменти програми «Single Market»; розмаїття інструментів підтримки МСП - Enterprise Europe Network, Erasmus for Young, Entrepreneurs; кластерні ініціативи; інструменти каскадного фінансування МСП - Cascade Funding Hub; інструменти EIC для МСП - EIC Accelerator, EIC Community Platform, EIC Business Acceleration Services. Вебінар проводиться за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного Фонду «Відродження». Організатор - Agency of European innovations / Агенція європейських інновацій.

Детальніше: <http://surl.li/qefops>, <https://forms.gle/pznxxwcGL9KggKrT9>

Фото: скріншот

DEEP SCALE: AI STARTUP ACCELERATOR

16 листопада 2024 року стартує акселераційна програма «Deep Scale: AI Startup Accelerator». Це - тримісячна програма підтримки стартапів на ранніх стадіях їхнього розвитку. Вона передбачає опанування учасниками чотирьох навчальних модулів (онлайн та офлайн), проведення демонстраційного дня для презентації стартапами своїх продуктів перед інвесторами та лідерами галузі. Взяти участь у програмі можуть стартапи на ранній стадії, tech-підприємці, дослідники та інноватори, які мають оригінальні розробки (технологію та робочий прототип, який пройшов тестування в лабораторних або реальних умовах) та використовують технології штучного інтелекту й машинного навчання. Будуть відібрані 8 найбільш перспективних стартапів, зосереджених у сферах агротехнологій, кібербезпеки, біотехнологій та квантових комп'ютерів. Призовий фонд 10 тис. дол. США. Програму створено за підтримки Міністерства цифрової трансформації України в межах проєкту «Інноваційна екосистема». Заявку на участь у програмі можна подати до 11 листопада 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/ilpvab>, <http://surl.li/urmvea>, <http://surl.li/zrimpl>

Фото: організатори

РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ У РОЗВИТКУ ВІДКРИТИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ

21 листопада 2024 року відбудеться вебінар «Заняття в класі: роль бібліотеки у прийнятті OER». Захід покликаний надати учасникам більше інформації про впровадження відкритих освітніх ресурсів (OER) і про те, як CloudSource може допомогти у пошуку відкритих ресурсів, їх поширенні у середовищі академічних бібліотек і підтримати упровадження

OER і університеті. Планується обговорити наступні питання: як студенти та дослідники вже використовують відкриті освітні ресурси; якими наразі є ключові тенденції у розвитку сфери вищої освіти; як платформа відкритого доступу CloudSource від SirsiDynix змінює можливості пошуку та використання відкритих освітніх ресурсів. Організатори: Choice, SirsiDynix.

Детальніше: <http://surl.li/kupqdc>

Фото: Choice

ІННОВАЦІЙНИЙ ІМПУЛЬС БІЗНЕСУ

12 грудня 2024 відбудеться міжнародний експортний форум «Інноваційний імпульс: розпочинай свій бізнес в ЄС та світі». Форум є щорічною важливою подією для підприємців, які прагнуть вийти на міжнародні ринки, оскільки інформує про сучасні тенденції у сфері експорту, інструменти підтримки бізнесу в ЄС та інших країнах, допомагає у пошуку нових

можливостей для співпраці у галузі підприємництва та масштабуванні бізнес-проектів. Ключові теми форуму: національна стратегія розвитку експорту; державна підтримка інноваційного бізнесу та стартапів; нові механізми підтримки національних експортерів; програми підтримки підприємців; змагання у рамках програми EIT Founders2Founders (фіналісти презентують свої проекти та отримують призи від Європейського інституту інновацій та технологій). Організатори: Торгово-промислова палата України, Європейський інститут інновацій та технологій (EIT), EIT Community RIS Hub in Ukraine, Офіс розвитку підприємництва та експорту, Національний проєкт Дія.Бізнес, Європейський проєкт Європейська мережі підприємств (EEN). Міністерство цифрової трансформації України, Експортно-кредитне агентство, Український Фонд Розвитку інновацій, Vacuum Deep Tech Acceleration.

Детальніше: <http://surl.li/nhggkod>, <https://curly.click/r/5aba>, <http://surl.li/mocbwh>

Фото: організатори

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

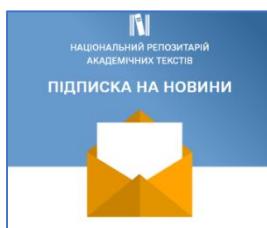

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>